

تمرین دموکراسی در دو پرده

گزارشی از نشست‌های ماهانه‌ی
اعضای جامعه‌ی حسابداران رسمی

در یکی دو سال اخیر، با فراز و فرودهایی، نشست‌های ماهانه‌ای در دفتر مرکزی جامعه‌ی حسابداران رسمی ایران برگزار شده است. نشست‌هایی که هر بار یکی از موسسات حسابرسی وظیفه‌ی میزبانی و مدیریت جلسه را برعهده دارد و معمولاً موضوعی محوری هم در آن طرح می‌شود: موضوعی از آن‌چه امروز مبتلابه حسابرسان و موسسات حسابرسی است. اما این نشست‌ها معمولاً محلی است برای سخن گفتن از دردها و مشکلات حسابرسان، انتظارات‌شان از همکاران، انتظارات‌شان از هیئت مدیره و از شورای عالی جامعه. برخی حسابرسان گلهمندند از شورا، از هیئت مدیره، از دبیرکل و از زمین و زمان می‌گویند. برخی دیگر گله‌های‌شان را به زبان نمی‌آورند و تنها با سکوتی که نه نشانه‌ی رضاست و نه نشانه‌ی گلهمندی به جلسات می‌آیند و از جلسات می‌روند. برخی بی‌مهابا به دیگران می‌تازند و برخی نیز در مقام دفاع از «آن برخی دیگر» برمی‌آیند. شاید در این نشست‌ها داریم دموکراسی را تجربه می‌کنیم و مشارکت کردن را در امور حرفه‌ای. گزارش اصلی این شماره‌ی فصلنامه، گزارشی با اندکی روتوش است از این جلسات. تصویری که در برابرمان قرار دارد تصویری است از مشکلات اعضا، اتفاق نظرها و البته گاهی هم اختلاف نظرها.

پرده‌ی اول: عصر گاه بارانی ششمین روز مهر ماه

از ماده ۲۷۲ قانون مالیات مستقیم تا
۴ هزار پرونده

عصر گاه بارانی ششمین روز مهر ماه است. اینجا، کریم خان زند، خیابان سپهبد قرنی است: ساختمان جامعه‌ی حسابداران رسمی. دبیرکل و چهارتن از اعضای شورای عالی جامعه‌ی حسابداران رسمی، میزبان بیش از ۷۰ نفر از مدیران، شرکا و اعضای بودند که به منظور تبادل نظر پیرامون مهم‌ترین رخدادهای ماه، گرد هم آمدند.

سلسله نشست‌هایی که هر ماه با یک عنوان در ساختمان جامعه حسابداران رسمی برگزار می‌شود، این بار انتظارت اعضا از شورای عالی چهارم رادر دستور کار داده بود. اما بحث به این انتظارات محدود نماند.

این بار موسسه حسابرسی و خدمات مدیریت سیاق نوین جهان میزبان جلسه بود. میزبانی که به قرائت نامه‌ی معترضان

به ماده ۲۷۲ قانون مالیات مستقیم پرداخت و اداره‌ی جلسه را بر عهده داشت، مدت زمانی یک ساعت و ۱۵ دقیقه‌ای در اختیار داشت تا گفت و شنودها، تقاضا، اعتراضات و سوالات حاضران را به اطلاع دبیرکل و چهارتن از اعضای شورای عالی جامعه برساند.

محمد تقی منصوری راد با قرائت نامه‌ی یکی از موسسات حسابرسی که برای بررسی و اظهار نظر به دفتر جامعه ارسال شده سخنان خود را آغاز کرد. او با اشاره به موارد اختلاف نظر در خصوص ماده ۲۷۲ قانون مالیات مستقیم، موافقان و مخالفان حاضر در نشست عصر مهر ماه را به نظرخواهی کوتاه دعوت کرد و با اشاره به اینکه در ذیل نامه جایی برای نام موسسه و شریک موسسه و محل امضا در نظر گرفته شده است، گفت: اگر حاضران موافق هستند، این جلسه به ضرورت یا عدم ضرورت تداوم پی‌گیری تغییر این ماده قانونی، بپردازیم.

منصوری راد، پیش از آنکه میکروفن سیار، در اختیار اعضای جامعه چون امیری، خطیبی، کشورپژوه و سایرین قرار گیرد، به این مهم اشاره کرد که نظر کسانی که

به صورت شفاهی با آنان صحبت شد این بود که برای تقویت بهتر جامعه باید نامه از طریق هیات مدیره جدید ارائه شود. در این بین به روال همیشه طرح موضوع از سوی مدیر جلسه، موافقان و مخالفان خود را داشت.

برخی بر این باور بودند که نامه‌ی تقاضای اصلاح، تغییر، بازنگری ماده ۲۷۲ باید از طریق اعضای شورا و امضای آنان ارسال شود نه از طریق موسسات و اشخاص انفرادی.

برخی دیگر چون خدایی اصل هم بر لزوم اجرای قانون ۲۷۲ تاکید داشتند که ماده ۲۷۲ یکی از مسایل استراتژیک است که ۲۰ درصد درآمد را برای ما کسب می‌کند اما ۸۰ درصد درآمد موسسات را زیر سوال می‌برد. اما نباید گمان کرد که این زمان، فرصت مناسبی برای طرح حذف این قانون است. این نظرات باید در ابتدا به شورای عالی منعکس شود. این ماده اکنون در مجلس نیز در حال پی‌گیری است. بهتر آن است که این موضوع از طریق جامعه طرح و پیگیری شود.

برخی نیز باروش طرح سوال، اظهار نظر می‌کردند. سولاتی چون اصلاً سوال این

است که اشکال کجاست؟ آیا به نظر همکاران طرح حذف این ماده، غلط نیست؟ اعضای قدیمی تر جامعه همچون خطیبی نیز عطف به ماده ۱۰۴ و ضرورت توجه به این ماده را یادآور شدند که: در خصوص ماده ۱۰۴ هم بحث شود. ما غیر از این ماده باید به ماده ۱۹۰ هم اشاره کنیم که علی الحساب پرداختی مالیات مشمول خوش حسابی است. اما سازمان امور مالیاتی به رغم تصریح قانون بر لزوم اجرای آن، به این قانون که سبب تشویق و ترغیب مودیان مالیاتی است، بی توجهی می کند.

رامی گیریم و هم اینکه در حال فراهم آوردن شرایطی برای انجام کارهایی موازی با وظیفه هیات مدیره هستیم. به نظر نمی رسد که تک تک اعضا در صدد باشند که موضوعاتی از این دست در این جلسات که فقط هر ماه یک بار برگزار می شود، مطرح شود. یا اینکه قرار است که از این جلسات نتیجه گیری کنیم. اگر مقصود این است که ما این جا جمع شویم که جلسات مان هم به نتیجه ای نرسد بهتر است چاره دیگری بیندیشیم. منصوره راد نیز در واکنش به این

در خصوص این گفته‌ی منصوره راد این گونه اعلام کرد: نتیجه‌ی اولویت بندی‌ها به صورت شفاهی است. ۹ سال است که شورای عالی داشته ایم اما نمی خواهیم حالا به عملکرد اعضای قبلی و شوراهای قبلی بپردازیم. اگر می خواهیم که بعد از این شورای عالی مسئول و پاسخگو داشته باشیم، باید از همین ابتدای راه مسئولیت‌ها و وظایف اعضای شورای اید آور شویم. ما شورایی می خواهیم که به برنامه‌ها و اولویت‌های ما هم توجه کند.

منصوره راد نیز چنین پاسخ داد:

ایجاد زمینه‌ی مناسب برای کار و عدم توجه وافی و کافی به اصل ۴۴ و معرفی حسابرسان ما در آن فرصتی که قانون به مجریان داده است، باید مورد توجه قرار گیرد. اجرای اصل ۴۴ می توانست فرصتی مناسب برای اشتغال همکاران باشد.

منصوره راد به قراری اشاره کرد که بین اعضا مطرح شده بود:

مقرر شد درخواست افراد به صورت شفاف به اطلاع شورای عالی برسد. یادآوری وعده‌هایی که کاندیدای دیروز و عضو

شورای عالی امروز، در زمان انتخابات مطرح کرده بود، باید مورد توجه قرار گیرد. الان وقت عمل است. این سخن بسیاری از همکاران است که نباید فکر کنیم که باید بنشینیم و راه یافتگان به شورا، تمام برنامه‌ها را انجام دهند.

همیشه برای ما تصمیم گیری می کنند. ما جامعه‌ی خود را نظام حرفه‌ای هستیم. اما واقعا فکر می کنید که کجا ما را می شناسند؟ کدام مرجع به نظرات و دیدگاه حرفه‌ای ما اهمیت می دهد؟ قانون و قوانین را باید شناخت. اکنون این فرصت برای ما فراهم شده است.

پاسخ و واکنش به آن اعلام کرد: مقرر شد این جلسات به منظور هم فکری اعضای جامعه و نه موسسات تشکیل شود. اما اکنون شاهدیم که هر جلسه یک موسسه بانیت خیر خواهانه، دارد حرف خودش را می زند.

ما همیشه بر می گردیم سر جای اول مان. از اول شروع می کنیم. ما سال قبل جلساتی را برگزار کردیم که هیچ نتیجه‌ی عینی و ملموسی برای ما نداشت اما آیا باید به همین رویه ادامه دهیم؟

مدعو دیگری نیز عقیده‌ی خود را

در مقابل این دو گروه موافقان و مخالفان، کسانی نیز بودند که تصریح کردند: جلسه‌ی ماهانه، مکانی برای طرح مسایلی از این دست نیست. آنان بر این باور بودند که هدف از تشکیل جلسات را از یاد نبریم. به نظر می رسد که از مسیر اصلی تشکیل جلسات منحرف شده ایم. اگر کارهای اجرایی را باید موسسات خودشان دنبال کنند، پس ما چرا حالا درباره‌ی این موضوعات صحبت می کنیم؟ با طرح مباحثی همچون نامه‌ی اصلاح و تغییر ماده ۲۷۲ مالیات مستقیم هم وقت جلسه

منصوری دفاع از استقلال و افزایش روند اجرای کار، حمایت مادی و معنوی در راستای اعتلای منزلت و استمرار، و رفع مشکلات بیمه‌ای را مهم‌ترین اولویت‌هایی نامید که اعضای شورای عالی چهارم باید به آن توجه کنند.

در این میان عضو دیگر جامعه، کشورپژوه، به تناقضی اشاره کرد که در ضرورت یا عدم ضرورت طرح ماده ۲۷۲ قانون مالیات مستقیم در ذهن شکل می‌گیرد. وی با بازگشت به سال‌های گذشته یادآور شد:

چند سال پیش اعلام شد که با توجه به شرایط ماده ۲۷۲، این ماده، به نفع حساب‌سازان نیست. وی سپس به طرح پیشنهادی پرداخت و آن تشکیل کمیته‌ی ارزیابی بود: به نظر من باید ابتدا کمیته ارزیابی تشکیل شود. عملکرد سال‌های اخیر شوراها، نقاط قوت

و ضعف آنان را مورد بررسی قرار دهد. در خصوص ماده ۲۷۲ هم من بر این باور هستم که جای دو طرف میز عوض شده است. مراجعه‌کنندگان انتظار دارند که ماهر متنی را آنان آماده کرده‌اند، امضا کنیم. حتی اگر همکاران به این موضوع اشاره می‌کنند که مفاد این قانون به نفع ممیزهای مالیاتی است، خوب باید بررسی شود که چرا آن زمان که مفاد این قانون جهت بررسی به همکاران ما ارجاع داده شد، همکاران نهایت دقت را در مطالعه مفاد قانون به عمل نیاوردند؟ آیا اکنون پس از گذشت این سال‌ها کسی نباید پاسخگو باشد؟

من پیشنهاد تشکیل کمیته‌ی ای از اساتید را دارم تا به بررسی عملکرد شورای عالی بپردازد. وی لابلای سخنان خود به صنف طلا فروشان و انتظام و یکدستی آنان اشاره کرد و گفت: وقتی ما همچون صنف طلا فروشان

وحدت نداریم و در عمل جامعه‌ای خاص هستیم که از حمایت چندانی هم برخوردار نیستیم، پس باید الگوهای خاصی طراحی و پیاده کنیم.

در این خصوص بر خورد با متخلفان را باید یکی از مهم‌ترین و اصلی‌ترین برنامه‌های خود قرار دهیم.

موسی بزرگ اصل هم اعلام داشت من از روزی که عضو هیئت عامل سازمان حسابرسی شدم، سوالات اداره‌ی دارایی از حسابرسی مالیاتی را مطالعه کردم و این سوالات چندش آوراست و چرا باید حسابرس مالیاتی آن را جواب بدهد.

پس از این گفت و شنودها، در ساعت ۱۸:۱۵ نوبت دیگر اعضای شورای عالی چهارم بود که در مدت ۴۵ دقیقه باقیمانده از وقت جلسه، به ارائه گزارش و ایراد سخنرانی بپردازند.

کلانترپور: آیا طرح مخالفت با ماده ۲۷۲ به مصلحت حسابداران رسمی است؟

بهرام کلانترپور، از اعضای شورای عالی چهارم، اولین سخنران قسمت دوم نشست روز ششم مهرماه بود. وی با بیان این که مسایل مطرح شده در این حوزه در هیات هماهنگی هم در حال پیگیری است، به واکنش همکاران سازمان امور مالیاتی نیز اشاره کرد و گفت: همکاران سازمان امور مالیاتی هم موافقت چندانی با ماده ۲۷۲ قانون مالیات مستقیم ندارند. اما حالا سوال این است که آیا طرح این مخالفت در چنین شرایطی، به صلاح اعضای جامعه هست؟

کلانترپور سپس به ارائه آمار ی پرداخت که به گفته‌ی وی به بررسی کارها و پرونده‌هایی مربوط می‌شد که به هیات ارجاع داده شد. وی گفت: ۵۳ درصد از پرونده‌های مطرح شده در هیات بند ۳ ماده ۹۷ به دلیل عدم رعایت موازین قانونی، عدم ثبت وام دریافتی بر اساس پیش فاکتورها و مغایرت بین ارزش کالاهای وارداتی مندرج

لیست، از مهمترین عواملی بود که آمار تخلف در پرونده‌ها را افزایش داد.

وی به تفکیک جغرافیایی پرونده‌های ارجاعی نیز پرداخت و یادآور شد: از میان ۴۵۰۰ پرونده ارجاعی، ۲۴۰۰ پرونده به تهران اختصاص داشت.

وی در پایان به بررسی علل افزایش ارسال پرونده‌ها به هیات در سال گذشته پرداخت و یادآور شد، دو علت را باید در این خصوص اشاره کرد. اول آنکه گمان گروه دوستان سازمان امور مالیاتی بر این بود که به همان تعداد که گزارش تخلف به هیات ارسال کنند، آمار و بیلان کاری آنان افزایش یافته است. دوم آن که به رغم این که دانش مالیاتی دوستان ارتقا یافته اما برداشت‌های غلط آنان، سبب طرح سوالاتی متعدد شده است.

پس از این عباس هشی، دیگر عضو شورای عالی جامعه‌ی حسابداران به سخنرانی پرداخت.

در بر گهای سبز گمرکی با ارزش ثبت شده در دفاتر، مردود اعلام شده‌اند. همچنین از تعداد ۴۵۰۰ شرکتی که مورد حسابرسی مالیاتی قرار گرفته‌اند حدود ۱۶۷۶ پرونده به هیات ارجاع شده که ۲۹ درصد پرونده‌ها به موسسات حسابرسی، ۲۳ درصد به اعضای انفرادی و ۴۸ درصد به سازمان حسابرسی مربوط بوده است که آرای صادره به نفع حسابرس به ترتیب گروه بندی مذکور ۱۵ درصد، ۱۲ درصد و ۱۵ درصد بوده است. ضمناً تاکید سازمان امور مالیاتی در سال جاری ارجاع پرونده‌ها به هیات بند ۳ ماده ۹۷ قانون است. امور مالیاتی یزد با ارجاع ۸۱ درصد از پرونده‌ها و امور مالیاتی شمال تهران با ۱۳ درصد به ترتیب بالاترین و کمترین پرونده‌ها ارجاع شده را دارا بوده‌اند.

وی با اشاره به این که تعداد بسیاری از این پرونده‌ها در خصوص موارد مالیات تکلیفی بود، گفت: جریمه‌ی عدم ارسال

هشی: اینجانب، به عنوان شهروند، نامه‌ی اعتراضی به مجلس نوشتم

عباس هشی، عضو شورای عالی چهارم، دومین سخنران نشست ششم مهر ماه اعضای جامعه بود. وی بر اساس جدول برنامه، گزارشی اجمالی از آخرین تصمیمات و اقدامات شورای عالی به استماع حاضران می‌رساند. وی گفت:

۱- طبق میثاق با اعضای محترم، گزارش یک ماهه شورای عالی را به اطلاع اعضا می‌رسانم زیرا قرار است که من و دیگر دوستان عضو شورای عالی که توسط شما کاندید شدیم برنامه‌ی تکلیف شده اعضا را انجام بدهیم و شمارادر جریان کار قرار بدهیم.

۲- شورای عالی بررسی و تهیه‌ی برنامه‌ی استراتژیک جامعه را به عهده‌ی چهار عضو شورای عالی تفویض کرده و مقرر شده که برنامه‌ی انتخاباتی کاندیداها، (البته موارد قابل تحقق و انجام) در تنظیم برنامه مزبور مورد بهره‌برداری قرار گیرد. قرار است که این برنامه جهت ارائه به شورای عالی نهایی شود و پس از تصویب توسط شورای عالی به سرعت در سایت جامعه قرار می‌گیرد.

۳- نظرات شخصی و گله‌مندی از عملکرد شورای عالی قبلی مطرح شد. عمدتاً نظرات شخصی مطرح کننده بود به نظر ما عملکرد شورای عالی در شرایطی که ۷ نفر از شورای عالی را حسابداران رسمی غیرشاغل تشکیل می‌دادند، خوب و مناسب بوده است آقای جهانیانی در سخنرانی خود به کاستی‌ها و نکات مهم اشاره می‌کنند.

۴- بحث جلسه به ماده ۲۷۲ کشیده شد، و اعتراضات اعضا به چگونگی اجرای بخشنامه‌ی ماده ۲۷۲ مطرح شد. آقای دکتر بزرگ اصل (عضو هیئت عامل

سازمان حسابرسی) ضمن طرح مشکل اعلام نمودند، سؤالات کادر مالیاتی از حسابرسی مالیاتی چندش آوار است. جهت اطلاع اعضا، سوابق اینطور است که در سال ۱۳۸۳ که سازمان مالیاتی گزارش حسابرسی ۲۷۲ را هوانمود، اعتراض کتبی به عمل آمد، در شورای عالی بحث شد که نسبت به بخشنامه ۲۷۲ شکایت نزد دیوان عدالت ببریم، رأی نیاورد، ضمن این که بخش عمده‌ی کار حسابرسی اعضا در محور حسابرسی مالیاتی بود. و مضافاً اینکه این مشکل سازمان حسابرسی هم بود سپس از طرف سازمان مالیاتی نامه ۲۴۱ میلیارد ریال ضرر مالیاتی بر علیه جامعه مطرح شد که با تهیه گزارش جامع معلوم شده که ۹۹/۷ درصد آن مربوط به سازمان حسابرسی است. لذا اعتراض جامعه و سازمان حسابرسی نسبت به ابهام مزبور به وزارت ارائه شد و حتی در کمیسیون اقتصادی مجلس هم مطرح شد. سال ۱۳۸۴ بخشنامه اصلاحیه آمده و با ایجاد هیئت هماهنگی تصور بر این بود ماده ۲۷۲ اجرایی شود که متأسفانه نشد و هزاران مشکل بر کار حسابرسان مالیاتی تحمیل شده است. انتظار بود سازمان حسابرسی به عنوان زیر مجموعه دولت نسبت به آن اعتراض کنند که وضعیت اعتراض و یا اقدام دیگر اعلام نشد، جان کلام یک عده نمی‌خواهند حسابرسان مالیاتی باشند و با طرح این موارد ضمن ریشه زدن به کار حسابرسی می‌خواهند به هدف خود برسند. اینجانب شخصاً نامه‌ای به وزیر محترم وزارت امور اقتصادی و دارایی فرستادم و درخواست اجرای ماده ۲۷۲ و یا اصلاح آن را نمودم. حالا که با تصمیم شما حاضرین مقرر گردیده این

نامه جدید برای ماده ۲۷۲ تنظیم شود و قرار است شورای عالی نسبت به آن اقدام کند باید محور اجرای قانون و یا اصلاح قانون باشد که انشا... در شورای عالی تصمیم اتخاذ می‌شود.

۵- توجه شود که در ۱۵ شهریور در گزارش موانع اجرای قانون مالیات بر ارزش افزوده در مجلس، طی بند ۶ آن در مورد حسابرسی مالیاتی ماده ۲۷ قانون باز هم کار جامعه‌ی حسابداران رسمی را به عنوان مانع گفته‌اند ضمن این که دیگر حسابرسان سازمان حسابرسی است که نام او را در گزارش درج نکرده بودند که این مطلب صحیح نبود. در سال ۱۳۸۷ می‌خواستند که دستورالعمل حسابرسی مالیاتی ارزش افزوده آن‌ها را جامعه تأیید کند که جامعه کتبی اعلام نمود این حسابرسی سه ماهه قابل انجام نیست و باید قانون اصلاح شود و صرفاً حسابرسی در چارچوب روش توافقی قابل انجام است. سازمان حسابرسی هم همین موضوع را اعلام نمود. در سایت جامعه به اعضا اعلام شد که انجام حسابرسی مورد درخواست تا اصلاح قانون و دستورالعمل امکان‌پذیر نمی‌باشد. بنابراین حسابرسی مالیاتی بر ارزش افزوده قابل انجام نبوده اگر هم انجام شده، تعداد آن کم است. و هیچ‌گونه اعتراضی هم نسبت به آن به جامعه اعلام نشده است. باز هم اینجانب بعنوان یک شهروند حسابدار رسمی نامه‌ی اعتراضی برای ریاست محترم مجلس شورای اسلامی ارسال داشته‌ام.

در این جا است که باید شورای عالی به موقع مراتب را شکایت به مجلس اعلام کنند تا سوابق اصلاح شود که هنوز انجام نشده است.

جهانبانی: گسترش رابطه با دولت، مجلس و نهادهای عمومی ضروری است

پس از این، مصطفی جهانبانی، رئیس چهارمین شورای عالی جامعه‌ی حسابداران رسمی بود که به ایراد سخنرانی کوتاهی پرداخت. وی در ابتدا یاد از حسابداران رسمی را که از بدو تشکیل جامعه‌ی حسابداران به رحمت ایزدی پیوستند، کرده و یاد مرحوم جوانبخت، پنابادی، دکتر دعائی، اصغر هشی، خانم حمیدی و سایر عزیزانی که ذکر نام از آنها نشد را گرامی داشته و طلب آمرزش از خداوند متعال برای آنها کرد. جهانبانی سخنان خود را در چهار محور ارائه کرد:

نخست - ضرورت وجود فضای مناسب برای شروع فعالیت دوره کاری شورای عالی چهارم به ویژه و سرعت دادن به موارد زیر را یادآور می‌گردد.

- تدوین استراتژی، خط مشی و برنامه‌های اجرایی با مد نظر قرار دادن شرایط حاکم بر جامعه و حرفه و برنامه‌های ارائه شده توسط کلیه کاندیداهای انتخابات شورای در دوره اخیر.

- انتخاب هیات مدیره و دبیر کل با توجه به انتظارات شورای عالی در برنامه‌های مصوب.

- انتخاب اعضای کارگروه‌ها در فرایندی منطقی و اصولی (تعیین ویژگی‌های اعضای کارگروه‌ها، جمع‌آوری اطلاعات اعضای جامعه و بررسی و تطبیق مشخصات اعضا با ویژگی‌های کارگروه‌ها).

دوم - جایگاه حرفه و اعضای جامعه

و مقایسه‌ی آن با سایر حرفه‌های فعال در کشور

به دلیل شرایط خاص خدمات قابل عرضه‌ی اعضا و شرایط و مقررات حاکم بر فعالیت آنها، افراد شاغل در این حرفه جزو صادق و صدیق‌ترین، پر تلاش‌ترین، تخصصی‌ترین، مستقل‌ترین، کم‌توقع‌ترین و از نظر دانش به روزترین افراد حرفه‌ای کشور می‌باشند. ضمن آن که بدون جنجال، کم‌ترین هزینه رابر جامعه‌ی کل کشور تحمیل کرده‌اند.

به علاوه، خدمات این حرفه در تصمیم‌گیری‌های مالی، اقتصادی و سرمایه‌گذاری تاثیر به‌سزایی دارد و نقش آن در تربیت متخصصان مورد نیاز بخش‌های مختلف (به ویژه اقتصادی) نیز بسیار حائز اهمیت بوده که در این زمینه اشتغال ایجاد شده برای بیش از ۸۵۰۰ نفر از فارغ‌التحصیلان دانشگاه در سطح کارشناسی، کارشناسی ارشد و دکتری (همکاران موسسات حسابرسی و شاغلین انفرادی) بدون استفاده از امکانات و تسهیلات دولتی نیز قابل طرح می‌باشد.

سوم - شرایط ویژه‌ی جامعه در این دوره از فعالیت‌ها

اراده‌ی دولت و مجلس در خصوصی سازی اقتصاد و کاهش تصدی‌گری دولت در جهت تحقق کامل اصل ۴۴ با توجه به تاکیدات مقام معظم رهبری، آمادگی اعضا در پذیرش مسئولیت‌های ناشی از اجرای

اصل ۴۴ را ضروری می‌سازد، ضمن آن که آثار هدفمندی یارانه‌ها بر روند فعالیت‌های اقتصادی کشور و نحوه‌ی برخورد با آثار آن در صورت‌های مالی مورد حسابرسی اعضای جامعه و بر فعالیت شاغلان حرفه (موسسات حسابرسی و شاغلین انفرادی) از نظر هزینه‌ها و حق الزحمه حسابرسی نیز بایستی مورد توجه کامل اعضای جامعه قرار گیرد.

چهارم - ضرورت تشکیل جلسات مستمر اعضای جامعه

تشکیل جلسات مستمر اعضای جامعه (حتی الامکان با حضور اعضای شورای عالی) با توجه به لزوم پاسخگویی اعضای شورای عالی و مدنظر قرار گرفتن مطالبات قانونی و منطقی آنها، به دلیل کوتاه بودن عمر جامعه (به رغم عمر طولانی حرفه در کشور)، تبادل نظر و نزدیک شدن دیدگاه‌ها و به عنوان پشتوانه‌ی اصلی شورای عالی در شرایط فعلی، ضرورت ویژه داشته و امید است اعضای جامعه و نمایندگان آن‌ها در شورای عالی در برگزاری کیفی آن نقش موثرتری داشته باشند.

در خاتمه نظر حضار را به ضرورت گسترش روابط جامعه با دولت، مجلس و قوه قضاییه و سایر نهادهای عمومی، تلاش جامعه در حفظ حقوق اعضا در کنار اعتلای حرفه‌ی حسابداری و حسابرسی در کشور، گسترش توسعه‌ی بازار کار، ایجاد محیط مناسب کسب و کار برای اعضا توسط شورای عالی و جامعه و تعمیق روابط اعضا با یکدیگر و با جامعه‌ی حسابداران، جلب می‌نمایم.

پرده‌ی دوم: بعد از ظهر سه‌شنبه ۴ آبان‌ماه

و هنوز ماده ۲۷۲ مالیات مستقیم
دغدغهی جمعی است

امروز سالن کمی خلوت‌تر بود. خلوت که نمی‌توان گفت یا نوشت، می‌توان گفت و نوشت که سالن اجتماعات ساختمان جامعه حسابداران رسمی، امروز، ۴ آبان، پر نشده بود. صندلی خالی هم می‌دیدید. آن گوشه، سمت چپ، وسط، آن گوشه و صندلی کناری‌اش، سمت راست.

امروز هر چهار نفر از اعضای شورای عالی جامعه حسابداران رسمی، در حالیکه متفق القبول از همه‌ی اعضای جامعه حسابداران رسمی، خواهش می‌کردند: سخن بگویند، حرف بزنند، ابراز وجود کنند، در جلسات حاضر بشوند، بار دیگر، به سان همان ماه قبل، در روز بارانی مهرماه، از ماده ۲۷۲ مالیات‌های مستقیم سخن گفتند و اعتراض کردند و جملات خود را، استراتژی خود را و نگاه خود را، به‌سمع و نظر حاضران در نشست عصرگاهی آبان‌ماه جامعه حسابداران رسمی رساندند.

این بار موسسه‌ی حسابرسی و خدمات مالی به‌روز آوران ژرف‌اندیش مدیریت جلسه رابرعهده داشت و از مشکلات اجرایی مواد ۱۰۴ و ۲۷۲ قانون مالیات‌های مستقیم سخن می‌گفت.

منوچهر انوری، در گفته‌هایی کوتاه به نواقص و برداشت‌های اشتباه از بعضی از مفاد قانون مالیات‌های مستقیم از جمله مواد ۱۰۴ و ۱۴۸ قانون اشاره

را بخواهیم، هم در مورد مالیات و هم در مورد بورس.

با هم مروری می‌کنیم بر گفته‌های موسی بزرگ اصل، سعید جمشیدی فرد، عباس هشی و نیز مصطفی جهانبانی، به نابت از همه‌ی کسانی که در این نشست، جای‌شان خالی بود و نبودند...

داشت. و زندرئسی هم ضمن تشکر از حمایت نمایندگان حسابداران رسمی در هیئت‌های بند ۳ ماده ۹۷ و به‌طور خاص از بهرام کلانترپور، اعتراض خود را به‌بخشی از آرای هیئت‌های مذکور اعلام کرد. گفت تقاضا داریم به دیوان عدالت شکایت کنیم و اجرای قانون

بزرگ اصل

اگر قرار باشد اعتبار جامعه صدمه ببیند؛ نباید لحظه‌ای از تلاش برای اصلاح قانون در این زمینه درنگ کرد

وی گفت: برای حرکت در راستای منافع عمومی جامعه در شرایط حاضر، تشخیص مالیات منصفانه، حفظ اعتبار جامعه حسابداران رسمی ایران و بستن روزه‌های جدید فساد در تشخیص مالیات، لازم است تعامل سازنده و مستمری بین شورای عالی جامعه حسابداران رسمی ایران و مسئولین سازمان امور مالیاتی برقرار شود.

است خدشه‌دار کردن اعتبار جامعه‌ی حسابداران رسمی ایران برای حسابرسی مالیاتی است.

اگر قرار باشد اعتبار جامعه صدمه ببیند نباید لحظه‌ای از تلاش برای اصلاح قانون در این زمینه درنگ کرد.

بزرگ اصل سخنان خود را با این جملات به پایان برد و تریبون را به سعید جمشیدی فرد سپرد.

موسی بزرگ اصل، نخستین داوطلب سخنرانی در نشست روز سه‌شنبه ۴ آبانماه اعضای جامعه حسابداران رسمی بود. وی سخنان خود را با بیان این جملات آغاز کرد: اگرچه تاکنون در مطالعات خود کشوری را نیافته‌ام که در آن حسابرس مستقل و وظیفه‌ی تشخیص مالیات رابه عهده داشته باشد اما اعتقاد دارم ورود حسابرسان به این موضوع شفافیت مالیاتی را افزایش می‌دهد و موجب وصول مالیات منصفانه از مؤدیان می‌شود.

وی با بیان این موضوع که اما برخورد برخی ممیزین به خصوص در مورد سوال‌هایی که از حسابرس مالیاتی می‌کنند این شائبه را پیش می‌آورد که گویا گواهی‌گزارش حسابرس مالیاتی را کنار گذاشته و سوالات خود را مطرح می‌کنند، یادآور شد: حسابرسان زمان بسیار بیش‌تری از آنچه ممیزین قبلاً برای رسیدگی مالیاتی تخصیص می‌دادند در حسابرسی مالیاتی صرف می‌کنند.

لذا سازمان مالیاتی می‌تواند از این فرصت استفاده کند. اما آنچه نگران‌کننده

جمشیدی فرد:

شاید به این سه راهکار هم باید اندیشید

چنین شرایطی باعث شده که دیدگاه‌های مختلفی در ارتباط با موضوع حسابرسی مالیاتی از سوی اعضا و درارکان جامعه مطرح گردد.

جمشیدی فرد به طرح نخستین موضع پرداخت و گفت: یک موضع این است که ادامه حسابرسی مالیاتی به صلاح اعضا نیست و بر مبنای این نظر جامعه می‌بایست پیگیری‌های لازم را انجام دهد تا با اصلاح قانون تهدیدات ناشی از این گونه خدمات حرفه‌ای برطرف شود. به انجام رساندن این

ناشی از نقص و تعارض قوانین، مقررات و تفاسیر ناموافق با قوانین، اجرای نادرست مقررات و انتظارات ناموجه مؤدیان و عدم تسلط و آشنایی آنان به مقررات قانونی باشد. اما با امکان احاله امر تشخیص به حسابدار رسمی و محدودیت وی از انصراف علاوه بر مشکلات متعارف و معمول ذکر شده باب ورود مرجع مالیاتی به بررسی کار حسابدار رسمی به وجود آمد که موافق ماده‌ی ۲۷۲ به نظر نرسیده و برخلاف تصور عموم حسابداران رسمی است.

این عضو جدید شورای عالی جامعه حسابداران رسمی سخنان روز ۴ آبانماه نشست اعضای جامعه حسابداران رسمی را با بررسی ریشه‌های اختلاف نظرها آغاز کرد و گفت: اختلاف نظر بین مالیات ابرازی و مورد مطالبه همواره وجود داشته که پیش از جاری شدن ماده ۲۷۲ قانون مالیات‌های مستقیم و در موارد عدم درخواست تشخیص مالیات از حسابدار رسمی بین مؤدی و مرجع مالیاتی قابل حل و فصل بوده و هست. چنین اختلافاتی می‌تواند

اتکا و کافی از وضع موجود خارج شد. وی در خصوص سومین دیدگاه نیز چنین سخن گفت: اما دیدگاه دیگر پافشاری بر خواست قانون گذار در ماده ۲۷۲ و اصرار بر هویت مستقل جامعه است که با پیگیری در اصلاح مقررات و ترتیبات موافق روح قانون میسر است. این دیدگاه اصیل تر است ولی برای مدیریت این موضع باید اول به خودمان پردازیم، اهرم‌های در اختیارمان را واقع‌بینانه ارزیابی کنیم و با محیط بیرونی تعامل مناسب داشته باشیم. از یاد نبریم که تعامل ما با محیط بیرونی کاهش یافته است.

وی در ادامه گفت: زمانی وزیر دارایی در ارتباط با امور جامعه در جلساتی در محل جامعه حضور می‌یافت در حالی که مدت‌هاست در حسرت یک وقت ملاقات با وی به سر می‌بریم. اصلاحات قانون مالیات‌ها با مشارکت حسابداران انجام و تصویب آن تسریع شد و رییس سازمان امور مالیاتی پیش‌نویس مقررات قانون جدید را از جامعه انتظار داشت و از نظرات حسابداران رسمی در انشای آیین‌نامه‌ها، دستورالعمل‌ها و بخشنامه‌های مالیاتی استقبال می‌کرد در حالی که مهم‌ترین تهدید ما در حال حاضر در مورد ماده ۲۷۲ مقررات و دیدگاه‌های مراجع مالیاتی شده است.

عضو شورای عالی جامعه‌ی حسابداران رسمی با تأکید بر این که برای تعامل و پیشبرد موضع سوم لازم است همه با صداقت به پیش روییم و سعی کنیم که در یک جبهه و از موضعی موافق منافع جامعه یک صدا و با هم به هدف بلندمدت بیندیشیم، به ارائه‌ی فرضیاتی پرداخت و گفت: با فرض خیراندیشی هم این که برخی از اعضای جامعه، خودشان نامه‌نگاری‌ها و مکاتباتی با مجلس و وزیر می‌کنند صحیح نیست. چنین اقداماتی به جای کسب نتیجه‌ی مثبت یکپارچگی جامعه و استقلال جامعه را زیر سوال می‌برد. اگر می‌خواهیم قدمی را برای اعضا برداریم باید از روال تعریف شده و با

داشته باشیم. هیئت مدیره هم می‌بایست نظر صریح خود را نسبت به موضوع اعلام دارد. به نظر من، کارگروه مالیاتی بهترین مرجع برای انجام کار کارشناسی در این خصوص است. نظر به اهمیت موضوع چنین مطالعه‌ای باید مشتمل بر نظر سنجی از اعضا نیز باشد. بر اساس این اطلاعات می‌توان به یک اجماع رسید که به دور از نقطه نظرات و پی‌گیری‌های شخصی کار دنبال شود.

جمشیدی فرد به ارائه نظر و موضع دوم نیز پرداخت و گفت: موضع دوم پذیرش وضع موجود و انتظار اقداماتی دیگران نسبت به ماست. به اعتقاد من چنین وضعیتی مطلوب هیچ‌یک از اعضای که انتفاع و فعالیت بلندمدت را هدف قرار داده‌اند و خواهان اعتلای جامعه هستند نیست. اغلب اعضا منافع آتی را به منافع آتی ترجیح می‌دهند. پس باید با اتکا به اطلاعات قابل

دیدگاه بدون کار کارشناسی صحیح نیست. این که تا چه حد ما امکان پیگیری این موضع را داریم بحثی دیگری است. با این حال ممکن است دسته‌ای از اعضا که حسابرسی مالیاتی سهم مهمی در خدمات قابل آرایه‌شان ندارد با حذف ماده موافق باشند در حالی که شاید کسانی که این بخش از خدمات نقش حایز اهمیتی در درآمدهایشان دارد با این نظر مخالفت کنند.

وی با بیان دیدگاه و باور خود در این خصوص ادامه داد: من بر این باورم که برای این موضوع باید تحقیقی انجام دهیم و بر اساس جمع‌بندی که از نتایج آن به دست آمد تصمیم‌گیری شود. ما باید ارزیابی از گزارش‌هایی که در این زمینه با عملکرد اعضا وجود دارد به عمل آورده و از نظرات شفاهی و غیر مستند بهره‌بریم.

گزارش از نمایندگان مان در هیئت‌های هماهنگی و نظرات مکتوب‌شان در اختیار

نمود هویت مستقل جامعه صورت گیرد. کسی طرف تعامل و مخاطب ماست به این مسایل توجه می کند که با وجودی که جایگاه قانونی و ارکان آن مشخص است چرا یک شخص که خصوصاً حتی در جامعه سمت هم دارد در مورد سرنوشت دیگر اعضا و هویت جامعه حسابداران رسمی مکاتبات شخصی می کند. تشخیص این که چنین اقداماتی منافع جامعه را در بر دارد یا فرد برای کسی که باید به موضوع رسیدگی می کند سهل نیست؛ از خود نمی پرسد که این چه تشکیلی است که قادر به پی گیری مسایلیش نیست و یک فرد باید برای حقوق

اعضایش نامه نگاری کند.

وی با ارائه دیدگاه شخصی خود در این زمینه گفت: در همین جهت به نظر من اگر ما در خصوص وحدت سخن می گوئیم و منافع جمع را در نظر داریم باید از طرح مسایل داخلی مان و بعضاً شخصی در رسانه ها و جراید پرهیز کنیم. طرح موضوعات داخلی در رسانه های عمومی سطح تعامل ما با محیط بیرونی را نازل می کند.

نشست ماهانه اعضا و مجاری مشابه جای مناسبی برای تبادل نظر است. باید اعضای در چنین جمع هایی به طرح نظرات

پر داخته و خواهان پاسخ گویی ارکان جامعه باشند. پس باید ارزیابی از عملکرد و رفتار خودمان داشته و سپس منتظر اعتنای دیگران باشیم. مادام که سطح تعامل و پذیرش جامعه در نظر اشخاص و مراجع ذی ربط نازل باشد قبولاندن نظرات و پافشاری ما بر مواضع اصیل مان از جمله حسابرسی مالیاتی و مقررات ماده ۲۷۲ مشکل تر خواهد بود.

پس از این سعید جمشیدی فرد، تریبون رابه دکتر عباس هشی سپرد و خود به سخنان دو عضو جامعه حسابداران رسمی، گوش سپرد.

هشی:

و بالاخره چه کنیم؟

عباس هشی، به روال همیشگی سخنرانی ها و مصاحبه هایش بر سر اصل موضوع می رود و از حاشیه می پرهیزد و می گوید: دستور جلسه، بحث راجع به ماده ۲۷۲ قانون مالیات ها (همچنین ماده ۱۰۴) بود. بحث این بود که بالاخره چه کنیم؟ گروهی از اعضا برای ماده ۲۷۲ پیش نویس نامه ای به وزیر محترم راهیه کردند که درخواست اجرای صحیح قانونی شود. در جلسه قبل قرار شد این کار را شورای عالی انجام دهد که چون هنوز انجام نشده، در دستور کار جلسه ی امروز است. اینکه چطور رسیدگی بشود یا نه، موضوع جلسه ی ما نبود.

حسابرسی مالیاتی (ماده ۲۷۲) همانند دیگر حسابرسی های مندرج در ماده واحده توسط اعضای جامعه انجام می شود و در کنار آن سازمان حسابرسی هم همین کار را انجام می دهد. مشکلات بر دوش اعضای جامعه است، آن ها در خصوص ماده ۲۷۲ با مشکل روبرو هستند. سازمان حسابرسی برای اجرای صحیح ماده ۲۷۲ هیچ گامی برنداشته، آنها حتی حسابرسی موضوع قانون را که باید به جامعه تفویض شود برای خود تقویت نموده اند. بنابراین

تمام راهها به قسطنطنیه ختم می شود یعنی نگرش سازمان حسابرسی به اجرای قانون. اعتراض آنها به عدم اجرای ماده ۲۷۲ قطعاً اثربخشی دارد و بر کار اعضای جامع تأثیر خواهد داشت اما ببینیم آن ها چرا اعتراض نکرده اند.

وی با اشاره به تجربه هفت سال گذشته در بخش مؤدیان بزرگ مالیاتی، می گوید: این تجربه نشان داد درصد قابل توجهی از مالیات کشور در این اداره ی کل وصول می شود. این اداره کل مؤدیان بزرگ در

سال های اول حدود ۸۰ درصد از گزارش حسابرسی مالیاتی مؤدیان استفاده کردند. اما این درصد امسال به ۲۲ درصد رسید. چرا باید این اتفاق می افتاد؟ در سال ۱۳۸۰ و ۱۳۸۱ در آمد سازمان حسابرسی ۲۰ میلیارد تومان در آمد بود، در آمده ها مؤسسه ی حسابرسی کوچک حدود ۲ میلیارد تومان بود.

اجرای این ماده ۲۷۲ قانون مالیات مستقیم همانند دیگر خدمات حسابرسی موضوع ماده ی واحده در راستای کاهش

تصدی گری دولت و واگذاری به بخش خصوصی است. حال که از سال ۱۳۸۴ به بعد سیاست‌های اصل ۴۴ اعلام شده است، این وظیفه‌ی دولت بر کاهش تصدی گری دوچندان شده است اما در بخش حسابرسی به نظر می‌رسد که دولت نه تنها کاهش تصدی گری را در دستور کار ندارد، بلکه توسعه‌ی حسابرسی دولتی را هم شروع کرده‌اند.

هشی با بیان این مهم که برای اعضای جامعه‌ی حسابداران رسمی، حداقل برای ۷۰ درصد، کار حسابرسی از حسابرسی مالیاتی است، به تعبیر این آمار پرداخت و گفت: یعنی درآمد حدود ۷۰ درصد از اعضای جامعه از طریق حسابرسی مالیاتی بوده است. ماده ۲۷۲ را سازمان مالیاتی نه برای سازمان حسابرسی و نه برای اعضای جامعه اجرا نکردند یعنی مقاومت بدنه‌ی سازمان مالیاتی در مقابل اجرای قانون. ماده ۱۱۰ قانون مالیات سال ۱۳۶۸ را به یاد آوریم که طی یک تبصره آن برای شرکتهای دولتی مقرر بود که درآمد مشمول مالیات مندرج در گزارش حسابرس سازمان حسابرسی را برای مؤدی بپذیرند که هیچ‌گاه طی ۱۲ سال (تا سال ۱۳۸۰) این تبصره اجرا نشد.

بعد از یک سال از قانون سال ۱۳۸۰، بعد از اجرای آن، یک گزارش نوشتند که ۲۴۰ میلیارد تومان تخلف مالیاتی

صورت گرفته، آن‌هم توسط اعضای جامعه. در حالی که با پی گیری همکاران در جامعه‌ی حسابداران رسمی ثابت شد که این تخلفی که در گزارش‌ها قید شده است، تنها ۳۰ درصد از آن از اعضای جامعه ماست و بقیه آن یعنی ۹۹/۷ درصد مربوط به سازمان حسابرسی است. ما به اتفاق سازمان حسابرسی موفق شدیم، رفع اتهام کنیم. (حضور در جلسه با سازمان مالیاتی، کمیسیون اقتصادی مجلس محترم) اما این اتهام تفاوت مالیاتی برای بخش خصوصی همچنان پابرجاست. ماده ۲۷۲ را از طریق بخشنامه سالاری اجرا کردند اولین بخشنامه سال ۱۳۸۳ و دومین آن مهر سال ۱۳۸۴ که در آن حداقل هیئت هماهنگی را برای قضاوت بر اختلاف نظر ممیز و حسابدار رسمی پیش‌بینی کردند.

در هیأت هماهنگی تبعیض داریم زیرا پرونده‌ی سازمان حسابرسی، در جلسه‌ای مطرح می‌شود که نماینده‌ی سازمان حسابرسی حضور دارد اما برای پرونده‌ی مؤسسات حسابرسی نماینده‌ی همان مؤسسه حضور ندارد. تمام آرای که نماینده‌ی سازمان حسابرسی در آن حضور دارد نظر آنها تأیید گزارش حسابرسی است. اعضای ما توقع دارند که نماینده‌ی جامعه هم همین رویه را داشته باشد نه این که هم نظر با دیگر نمایندگان سازمان مالیاتی باشند.

تجربه نشان داده است که تقصیر و تخلف هیچ‌گاه بر گردن دستگاه دولتی نیست. مادر عمل متهم به تخلف هستیم. ماده ۲۷۲ تاکنون اجرا نشده است. این موضوع به آقای دکتر حسینی، وزیر اقتصاد فعلی ارتباط ندارد. از زمان دکتر صفدر حسینی بوده است. اعتراض به عدم اجرای قانون باید در همان زمان صورت می‌گرفت اما شورای عالی به دلیل اقلیت حسابداران رسمی شاغل از یک طرف، و این که نمی‌توان بر علیه وزارت شکایت کرد و باید حسابرسی مالیاتی را در فضای مباحثات حل کنیم، با موضوع کنار آمد. اگر قرار بود اعتراض باشد، باید سازمان حسابرسی متولی حسابرسی دولتی کشور اعتراض کند که نکردند. اعتراض آنها به عنوان یک تشکل دولتی شنوده داشت. البته چاقو دسته‌ی خودش را نمی‌برد. آن‌ها هم اعتراض نکردند.

هشی با اشاره به تبصره‌ی ۵ ماده واحده تصریح کرد: طبق تبصره ۵ ماده واحده، اعضای جامعه می‌توانند همانند سازمان حسابرسی شرکت و دستگاه‌های دولتی را حسابرسی نماید. اما وزیر محترم در سال ۱۳۸۲ برخلاف ماده واحده بخشنامه صادر نمودند و حسابرسی این شرکتهار را به سازمان تفویض کردند. در مقابل اعتراض هم ایشان به یک ضرب‌المثل اشاره کردند

و گفتند: به طفل شیرخواره که نمی شود سیراب شیردان داد.

این عضو جامعه‌ی حسابداران رسمی با بیان اینکه وقتی ۸۰ درصد اقتصاد مملکت، دولتی است و ۶۰ درصد از شرکت‌های بورسی توسط سازمان حسابرسی، حسابرسی می شوند، خطاب به همه گفت: در این شرایط چه می توان گفت؟ رقیب مادر شرکت‌های دولتی، سازمان حسابرسی است. رییس مجمع آن‌ها هم وزیر محترم هستند. در این جا که مصوبه، معنایی ندارد.

جامعه در حسابرسی مالیاتی ارزش افزوده هم با سازمان مالیاتی همکاری داشت و پیش نویس دستورالعمل حسابرسی در چارچوب روش توافقی را ارائه دادیم اما آن‌ها دستورالعمل اجرایی خود را اعلام نمودند که با استانداردها نمی خواند، لذا جامعه به اعضا تکلیف کرد که حسابرسی مالیاتی مزبور را انجام ندهند. بدون این که حسابرسی توسط اعضا انجام شده باشد، در گزارش ویژه‌ی مجلس محترم اعلام شد حسابرسی مالیاتی اعضای جامعه حسابداران رسمی (بدون ذکر نام سازمان حسابرسی) مانع اجرای این قانون است. در مقابل عدم اعتراض جامعه، اینجانب شکایتی به ریاست محترم مجلس ارسال نمودم که دستور بررسی صادر شد.

هشی با طرح یک سوال راهکارانه ادامه داد. سوال این بود که چه می توان کرد؟ اگر ماده ۲۷۲ ق.م.م لغو شود یک گروه از حسابداران رسمی یا کارشناسان مالیاتی که حسابرسی مالیاتی هم انجام می دهند، بیکار می شوند. برای برخی از افراد هم تأمین درآمد از همین راه امکان پذیر است. راهکار دیگری عده از اعضا هم مخالف لغو ماده ۲۷۲ هستند. ما باید بازنگری اساسی در ماده ۲۷۲ انجام دهیم. انجام هر دو کار در صورتی امکان دارد که اعضا یکدست شویم و لذا از شورای عالی می خواهیم یک راه را انتخاب کند و اعلام کند در غیر این صورت برمی گردیم به جلسه اول که باید اعضا خود طومار تهیه کنند.

وی ادامه داد: اما باز هم این سوال مطرح می شود که آیا این زمینه را داریم؟ راستی چرا هیأت عامل سازمان حسابرسی هنوز هم اقدامی در راستای اصلاح ماده ۲۷۲ بر نمی دارند. پاسخ مشخص است. برای سازمان حسابرسی کار طبق قانون با حمایت دولت وجود دارد. اگر حسابرسی مالیاتی حذف شود آن‌ها کار حسابرسی مالی (و دیگر خدمات را) دارند. اما برای عمده اعضای جامعه، کار حسابرسی مالی متصل به مالیاتی است. لذا آن‌ها در مقابل اتهام‌ها و غیره کاری نمی کنند حتی اگر ماده ۲۷۲ لغو شود. اما توجه کنیم به یک

که شرایط مسئولیت‌پذیری تضامنی را دارد ضمن اینکه تمامی حسابداران رسمی در آنجا، در استخدام هستند. و ضمن اینکه در مؤسسات حسابرسی عضو جامعه با ۳ تا ۶ شریک، بعضاً ۱۰ تا ۲۰ حسابدار رسمی در استخدام دارند چرا شورای بورس به این وضعیت توجه نکرد.

هشی با تأکید بر اینکه ما مدعی نیستیم که حسابداران رسمی ما عاری از اشکال است، خاطر نشان کرد: اما برای اجرای بهتر قانون می باید به دو موضوع توجه کنیم: اول آنکه به قانون عمل کنیم دوم آنکه شفافیت را سرلوحه کارمان قرار دهیم.

وی سپس دو حالتی را که در این صورت حادث خواهد شد را به میان آورد و گفت: در چنین حالتی چند امکان حادث می شود: اول آن که شورای عالی موضوعی جدی بر اجرای قانون می گیرد. ماهم همین را می خواهیم و بر همین اساس به پیش می رویم.

دوم آن که اگر سازمان حسابرسی به وظیفه‌ی اصلی خود که همان تدوین استانداردها است، پردازد، سایر وظایف را از جمله برای شرکت‌های دولتی که کار آنها حساسیت خاصی دارد، اما یک موضوع هم هست و آن اینکه حسابرسی

واقعیت که هرگاه سازمان حسابرسی احساس خطر کنند حتماً اقدام می کنند از جمله موضوع مصوبه‌ی تغییر حسابرسی بیش از ۴ سال در بورس، بود که احساس خطر کردند، سرعاً در ماه شهریور ۱۳۸۹ یک نامه به شورای بورس نوشتند که در سازمان تعداد حسابرس حسابدار رسمی زیاد است و توضیحات دیگر، آنها مشمول مصوبه تغییر حسابرسی بعد از چهار سال نباشند. رییس شورای بورس هم که وزیر محترم هستند، پس این موضوع به راحتی تصویب شد. در حالیکه روح مصوبه تغییر مؤسسه بوده است نه سازمان حسابرسی

آنها باید در مجموعه‌ی سازمان حسابرسی باشد. اما سایر حسابرسی‌ها باید در اجرای سیاستهای اصل ۴۴ به بخش خصوصی تفویض شود.

مابه‌عنوان جامعه‌ی حسابداران نمی‌توانیم استانداردنویسی و تدوین قوانین را برعهده بگیریم. در اکثر کشورها این مهم برعهده‌ی دولت است. مابه‌عنوان جامعه‌ی زمینه‌ی کاری برای اشتغال ۸ هزار نفر را ایجاد کرده‌ایم. درآمد مؤسسات حسابرسی در سال ۱۳۸۸ حدود ۲/۵ برابر درآمد سازمان حسابرسی شده است. همکاران که نباید نگران زمینه کاری برای خودشان باشند. حتی براساس مصوبه هیأت وزیران (در اجرای تبصره ۵

ماده واحده) انتخاب حسابرس اصلاح به زمینه‌ی کاری ما اضافه خواهد شد. طبق گفته نماینده مادر این کمیته مقرر بود در سال ۱۳۸۶ این کار توسط اعضای جامعه باید شکل می‌گرفت اما تا امسال این شرایط فراهم نشده و کماکان سازمان حسابرسی، انجام کارها را برعهده دارد. بالاخره مقرر شده در سال ۱۳۹۰ انتخاب از بین اعضای جامعه و سازمان شروع شود.

هشی سخنرانی خود را با این جملات به پایان برد:

طبق گفته دبیر کل محترم، از طرف سازمان حسابرسی مطرح شده که آیین نامه‌ها منظور این است که از بین مؤسسات

حسابرسی یکی باید انتخاب شود نه سازمان حسابرسی. با این تفسیر به نظر می‌رسد که نظر بخش دولتی، تداوم حسابرسی دولتی است. بنابراین کل کار حسابرسی جامعه در گرو تغییر نگرش دولتی به اجرای قانون یعنی اعلام حسابرسی توسط بخش خصوصی است. یعنی اینکه، حسابرسی کار حسابرسی خود را ادامه دهد.

آخرین نفر از گروه چهار نفره سخنرانان روز ۴ آبانماه، مصطفی جهانبانی، رییس شورای عالی جامعه حسابداران رسمی بود که سخنان خود را با یک پیشنهاد دوستانه آغاز و با ذکر حدیثی از حضرت علی (ع) به پایان برد.

مصطفی جهانبانی: با ما سخن بگوئید

گفت: دیگر این که ما باید در جامعه در صدد ایجاد ظرفیت‌هایی برای توسعه‌ی بازار باشیم. رقبیان جدی هم هستیم. لکن بازار گسترده است و نباید نگران بازار کار باشیم. علاوه بر ظرفیت قانون تشکیل جامعه، اجرای مفاد ماده ۲۷۲ قانون مالیاتهای مستقیم و مصوبه‌ی ضمانت اجرایی تقویت حسابرسی، موضوع سیاست‌های اصل ۴۴ نیز می‌باشد که اجرای آن، بخش مهمی از گسترش بازار ماست.

نکته‌ی مهم دیگری را که می‌خواستم به آن تاکید کنم، موضوع توجه به ابعاد رسانه‌ای موضوعاتی است که دوستان در جراید منتشر می‌کنند. اعضا باید اتحاد داشته باشند و دلایل موفقیت را در آن ببینند.

رییس شورای عالی جامعه حسابداران رسمی در پایان به حدیثی از حضرت علی (ع) اشاره کرد و گفت: دنیا گاه باشما و گاه بر شماست. در شرایطی که باشما نیست فقط باید صبر پیشه کرد. حالا، بایستی صبر پیشه کنیم.

ما که منتخبان شما هستیم، جلسات را به طور منظم تشکیل می‌دهیم، به ادبیات و نحوه‌ی سخنان و موضع‌گیری‌های یکدیگر به عنوان اعضای شورا نیز آشنا هستیم. تمام تلاش‌های ما بر این است که بحثها و مطالب شما را بشنویم. و در این جلسات در صدد شنیدن حرف‌ها و خواسته‌های شما هستیم. جهانبانی با بیان موضوع دیگری

آخرین سخنران نشست روز ۴ آبانماه، مصطفی جهانبانی، رییس شورای عالی جامعه‌ی حسابداران رسمی بود که سخنان خود را با پیشنهاد دوستانه‌ای به همه حاضران آغاز کرد: در ابتدا مطلبی که می‌خواهم درباره‌ی آن با دوستان سخن بگویم این است که از حضار در جلسه خواهش می‌کنم بیایند و سخن بگویند.

البته، زمان جلسه به پایان رسید اما سخنرانی‌ها به خط پایان

بیان و به توضیحی کوتاه اکتفا کرد. این نشست هانخستین سه‌شنبه‌ی هر ماه برگزار می‌شود. به دیدار شما امیدواریم. به امید دیداری گرم در سه‌شنبه‌های سرد ماه‌های آتی.

نرسید. موسی بزرگ اصل، عضو شورای عالی همچنان مایل بود توضیحاتی در مورد صحبت‌های دکتر هشی بدهد اما با توجه به پایان جلسه و درخواست بعضی حاضران، صرفاً اعتراض خود را